# Food Safety ๒๕๕๗

## KPI Template

ชื่อตัวชี้วัด : ร้อยละของอาหารสดปลอดภัยจากสารปนเปื้อน ๘ ชนิด

หน่วยวัด : ..... ร้อยละ ๙๐.....

คำอธิบาย : ๑. อาหารสด หมายถึง อาหารสดในตำบลทั้งที่จำหน่ายในสถานที่ประเภท ตลาดสด ตลาดนัด ซุปเปอร์มาร์เก็ต ร้านค้า ร้านชำ และแผงจำหน่ายอาหารสด

๒. สารปนเปื้อน ๘ ชนิด หมายถึง สารเร่งเนื้อแดง สารเคมีที่ใช้กำจัดแมลง สารฟอกขาว สารกันรา ฟอร์มาลิน บอแรกซ์ สารโพลาร์ในน้ำมันทอดซ้ำ และสารแอลฟลาทอกซิน

สูตรการคำนวณ: $\frac{\text{จำนวนตัวอย่างอาหารสดที่สุ่มตรวจสารปนเปื้อน๘ ชนิดอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย}}{\text{จำนวนตัวอย่างเป้าหมายอาหารสดทั้งหมดที่ตรวจ}} \times ๑๐๐$

**แหล่งข้อมูล/วิธีการจัดเก็บข้อมูล :**

๑. ผลการตรวจสอบสารปนเปื้อนด้วยชุดทดสอบและผลวิเคราะห์จากศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ตรัง

๒. ผลการตรวจสารปนเปื้อนด้วยหน่วยตรวจสอบเคลื่อนที่ฯ

**เกณฑ์การให้คะแนน :**

| เกณฑ์การให้คะแนน | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ๑ | ๒ | ๓ | ๔ | ๕ |
| ๘๖ | ๘๘ | ๙๐ | ๙๒ | ๙๔ |

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน

| ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) | | | |
|---|---|---|---|
| ๒๕๕๓ | ๒๕๕๔ | ๒๕๕๕ | ๒๕๕๖ |
| ๙๔.๕๓ | ๙๔.๔๖ | ๙๓.๕๓ | ๙๒.๙๙ |

# ผลการดำเนินงานอาหารปลอดภัยจังหวัดตรัง ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

## ๑. การตรวจเฝ้าระวังความปลอดภัยของอาหารโดยหน่วยเคลื่อนที่เพื่อความปลอดภัยด้านอาหาร (Mobile Unit for Food Safety) จ. สงขลา

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ จังหวัดตรังได้สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อนทางเคมีและจุลินทรีย์โดยหน่วยเคลื่อนที่เพื่อความปลอดภัยด้านอาหาร (Mobile Unit for Food Safety) จ. สงขลา จำนวน ๔,๓๓๗ รายการ ผ่านมาตรฐาน ๓,๗๘๖ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๐ ของตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ ๑ จำแนกรายชนิดสารปนเปื้อน ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๑ ผลการตรวจสารปนเปื้อนในอาหารจังหวัดตรัง ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

| การตรวจวิเคราะห์ | จำนวนทั้งหมด (รายการ) | ผ่านมาตรฐาน | |
|---|---|---|---|
| | | จำนวน | ร้อยละ |
| เคมี | ๔,๓๐๕ | ๓,๗๕๔ | ๘๗.๒๐ |
| จุลินทรีย์ | ๓๒ | ๓๒ | ๑๐๐ |
| รวม | ๔,๓๓๗ | ๓,๗๘๖ | ๘๗.๓๐ |

หมายเหตุ: ตัวอย่างบางชนิดตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อนได้มากกว่า ๑ ชนิดสาร

ตารางที่ ๒ ผลการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหาร จังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๗ จำแนกรายชนิดสารปนเปื้อน

| ชนิดสาร | จำนวนทั้งหมด (รายการ) | ผ่านมาตรฐาน | | ตกมาตรฐาน | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | จำนวน (รายการ) | ร้อยละ | จำนวน (รายการ) | ร้อยละ |
| ยาฆ่าแมลง | ๑,๖๕๔ | ๑,๑๘๓ | ๗๑.๕๒ | ๔๗๑ | ๒๘.๔๙ |
| บอแรกซ์ | ๔๐๐ | ๓๙๔ | ๙๘.๕๐ | ๖ | ๑.๕๐ |
| ฟอร์มาลิน | ๓๘๑ | ๓๘๐ | ๙๙.๗๔ | ๑ | ๐.๒๖ |
| ซาลิซิลิค (สารกันรา) | ๕๑๔ | ๕๑๒ | ๙๙.๖๑ | ๒ | ๐.๓๙ |
| สารฟอกขาว | ๔๔๐ | ๔๔๐ | ๑๐๐ | ๐ | ๐ |
| สารเร่งเนื้อแดง | ๑๓๙ | ๑๓๘ | ๙๙.๒๘ | ๑ | ๐.๗๒ |
| น้ำมันทอดซ้ำ | ๕๑๙ | ๔๗๕ | ๙๑.๕๒ | ๔๔ | ๘.๔๘ |
| อะฟลาท๊อกซิน | ๑๕๘ | ๑๔๙ | ๙๔.๓๐ | ๙ | ๕.๗๐ |
| **รวม ๘ ชนิด** | **๔,๒๐๕** | **๓,๖๗๑** | **๘๗.๓๐** | **๕๓๔** | **๑๒.๗๐** |
| สีสังเคราะห์ | ๗๖ | ๗๖ | ๑๐๐ | ๐ | ๐ |
| ไอโอดีน | ๒๔ | ๗ | ๒๙.๑๗ | ๑๗ | ๗๐.๘๓ |
| ปริมาณกรดน้ำส้ม | ๐ | ๐ | ๐ | ๐ | ๐ |
| กรดแร่อิสระ | ๐ | ๐ | ๐ | ๐ | ๐ |
| **รวมทั้งหมด** | **๔,๓๓๗** | **๓,๗๘๖** | **๘๗.๓๐** | **๑,๐๘๕** | **๑๒.๗๐** |

เมื่อจำแนกผลการตรวจสารปนเปื้อนในอาหารตามชนิดสารปนเปื้อน ดังตารางที่ ๒ พบว่าตัวอย่างที่สุ่มตรวจหาปริมาณไอโอดีน ตกมาตรฐานมากที่สุด จากการตรวจตัวอย่างจำนวน ๒๔ ตัวอย่าง ตกมาตรฐาน จำนวน ๑๗ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๓ รองลงมาได้แก่ ยาฆ่าแมลง จากการตรวจตัวอย่างจำนวน ๑,๖๕๔ ตัวอย่าง ตกมาตรฐาน ๔๗๑ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔๙ และปริมาณสารโพลาร์ในตัวอย่างอาหาร จากการเก็บตัวอย่างจำนวน ๕๑๙ ตัวอย่าง ตกมาตรฐาน ๔๔ ตัวอย่าง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ร้อยละของอาหารสดปลอดภัยจากสารปนเปื้อน ๘ ชนิด พบว่าในภาพรวมของจังหวัดตรัง ดำเนินการได้ต่ำกว่าเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๐ (กำหนดผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๙๐) แต่หากสรุปรายอำเภอพบว่า สามารถดำเนินการได้ผ่านเกณฑ์ ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอย่านตาขาว (๙๑.๑๕) และอำเภอหาดสำราญ (๙๕.๑๐) นอกจากนี้ผลการตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อนในตัวอย่างอาหาร จังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๗ แยกรายอำเภอ พบว่าอำเภอที่สุ่มเก็บตัวอย่างมากที่สุดได้แก่ อำเภอกันตัง จำนวน ๑,๐๘๐ ตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ตรวจสารปนเปื้อน ๘ ชนิด ๑,๐๗๐ ตัวอย่าง อื่นๆ อีก ๑๐ ตัวอย่าง รองลงมา ได้แก่ อำเภอย่านตาขาว ๕๖๕ ตัวอย่าง เป็นตัวอย่างที่ตรวจสารปนเปื้อน ๘ ชนิด จำนวน ๕๕๒ ตัวอย่าง และอื่นๆ อีก ๑๓ ตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ผลการตรวจสารปนเปื้อนในอาหาร จังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๗ จำแนกรายอำเภอ

| อำเภอ | การตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อนด้านเคมี ปี ๒๕๕๗ | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | จำนวนทั้งหมด (ตัวอย่าง) | ผ่านมาตรฐาน | | ตรวจสารปนเปื้อน ๘ ชนิด (ตัวอย่าง) | ผ่านมาตรฐาน | |
| | | จำนวน | ร้อยละ | | จำนวน | ร้อยละ |
| กันตัง | ๑,๐๘๐ | ๙๗๑ | ๘๙.๙๑ | ๑,๐๗๐ | ๙๖๑ | ๘๙.๘๑ |
| นาโยง | ๒๔๔ | ๒๐๖ | ๘๔.๔๓ | ๒๔๐ | ๒๐๒ | ๘๔.๑๗ |
| ปะเหลียน | ๔๙๘ | ๔๔๒ | ๘๘.๗๖ | ๔๗๑ | ๔๑๗ | ๘๘.๕๔ |
| เมืองตรัง | ๕๔๑ | ๔๗๘ | ๘๘.๓๕ | ๕๐๘ | ๔๕๓ | ๘๙.๑๗ |
| ย่านตาขาว | ๕๖๕ | ๕๑๕ | ๙๑.๑๕ | ๕๕๒ | ๕๐๕ | ๙๑.๔๙ |
| รัษฎา | ๓๐๗ | ๒๔๒ | ๗๘.๘๓ | ๒๙๔ | ๒๓๑ | ๗๘.๕๗ |
| วังวิเศษ | ๓๐๓ | ๒๓๘ | ๗๘.๕๕ | ๒๙๘ | ๒๓๓ | ๗๘.๑๙ |
| สิเกา | ๔๔๓ | ๓๘๖ | ๘๗.๑๓ | ๔๓๐ | ๓๗๕ | ๘๗.๒๑ |
| ห้วยยอด | ๒๑๓ | ๑๗๒ | ๘๐.๗๕ | ๒๑๐ | ๑๖๙ | ๘๐.๔๘ |
| หาดสำราญ | ๑๔๓ | ๑๓๖ | ๙๕.๑๐ | ๑๓๒ | ๑๒๕ | ๙๔.๗๐ |
| รวม | **๔,๓๓๗** | **๓,๗๘๖** | **๘๗.๓๐** | ๔,๒๐๕ | ๓,๖๗๑ | ๘๗.๓๐ |

# ตารางที่ 4 ผลการดำเนินงานอาหารปลอดภัย จำแนกรายชนิดสารปนเปื้อน 8 ชนิด และจำแนกรายอำเภอ ปี 2557

| อำเภอ | น้ำมันทอดซ้ำ | | | กรดซาลิซิลิก | | | ซาบูทามอล | | | โซเดียมไฮโดรซัลไฟต์ | | | บอแรกซ์ | | | ฟอร์มาลีน | | | ยาฆ่าแมลง | | | แอฟลาทอกซิน | | | ผลรวม ๘ ชนิด | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ | ตรวจ | ผ่าน | ร้อยละ |
| นาโยง | 49 | 46 | 93.88 | 12 | 12 | 100 | 19 | 19 | 100 | 17 | 17 | 100 | 10 | 10 | 100 | 28 | 28 | 100 | 113 | 68 | 60.18 | 2 | 2 | 100 | 240 | 202 | 84.17 |
| ปะเหลียน | 35 | 32 | 91.43 | 49 | 49 | 100 | 10 | 10 | 100 | 54 | 54 | 100 | 56 | 56 | 100 | 36 | 36 | 100 | 206 | 156 | 75.73 | 25 | 24 | 96 | 471 | 417 | 88.54 |
| เมืองตรัง | 57 | 50 | 87.72 | 62 | 62 | 100 | 18 | 18 | 100 | 60 | 60 | 100 | 57 | 52 | 91.23 | 44 | 44 | 100 | 186 | 143 | 76.88 | 24 | 24 | 100 | 508 | 453 | 89.17 |
| ย่านตาขาว | 114 | 106 | 92.98 | 59 | 58 | 98.31 | 21 | 21 | 100 | 46 | 46 | 100 | 54 | 54 | 100 | 42 | 42 | 100 | 197 | 160 | 81.22 | 19 | 18 | 94.74 | 552 | 505 | 91.49 |
| รัษฎา | 34 | 32 | 94.12 | 42 | 42 | 100 | 11 | 11 | 100 | 35 | 35 | 100 | 34 | 34 | 100 | 22 | 22 | 100 | 110 | 49 | 44.55 | 6 | 6 | 100 | 294 | 231 | 78.57 |
| วังวิเศษ | 24 | 17 | 70.83 | 37 | 37 | 100 | 10 | 10 | 100 | 24 | 24 | 100 | 20 | 20 | 100 | 26 | 26 | 100 | 145 | 88 | 60.69 | 12 | 11 | 91.67 | 298 | 233 | 78.19 |
| ห้วยยอด | 27 | 26 | 96.30 | 35 | 34 | 97.14 | 8 | 8 | 100 | 28 | 28 | 100 | 14 | 14 | 100 | 14 | 13 | 92.81 | 76 | 38 | 50 | 8 | 8 | 100 | 210 | 169 | 80.48 |
| หาดสำราญ | 15 | 15 | 100 | 10 | 10 | 100 | 5 | 5 | 100 | 18 | 18 | 100 | 13 | 13 | 100 | 15 | 15 | 100 | 53 | 46 | 86.79 | 3 | 3 | 100 | 132 | 125 | 94.70 |
| กันตัง | 111 | 100 | 90.09 | 159 | 159 | 100 | 33 | 32 | 96.97 | 117 | 117 | 100 | 98 | 97 | 98.98 | 114 | 114 | 100 | 398 | 306 | 76.88 | 2 | 2 | 100 | 1,070 | 961 | 89.81 |
| สิเกา | 53 | 51 | 96.23 | 49 | 49 | 100 | 4 | 4 | 100 | 41 | 41 | 100 | 44 | 44 | 100 | 40 | 40 | 100 | 180 | 129 | 71.67 | 19 | 17 | 89.47 | 430 | 375 | 87.21 |
| รวม | 519 | 475 | 91.52 | 514 | 512 | 99.61 | 139 | 138 | 99.28 | 440 | 440 | 100 | 400 | 394 | 98.50 | 381 | 380 | 99.74 | 1664 | 1183 | 71.09 | 120 | 115 | 95.83 | 4205 | 3671 | 87.30 |